

Prima instanță: Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău
Judecătorul: V. Gîscă
Instanța de Apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: N. Budăi
 A. Nogai
 I. Muruianu

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

14 mai 2014

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul	Valeriu Doagă
Judecătorii	Ala Cobăneanu, Sveatoslav Moldovan, Constantin Alerguș, Vera Macinskaia

examinând recursul declarat de SRL „S.B.-Fainex” ,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SC„Capital”SRL
împotriva SRL „S.B.-Fainex” cu privire la încasarea datoriei,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2013, prin care apelul
declarat de SRL „S.B.-Fainex” a fost respins, fiind menținută hotărîrea Judecătoriei
Rîșcani, mun. Chișinău din 19 martie 2012,

A C O N S T A T A T :

La 21 decembrie 2011, reclamantul SC„Capital”SRL a înaintat în instanța de judecată o cerere împotriva SRL „S.B.-Fainex”, cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea cererii reclamantul a invocat, că la 20.04.2011 între SC„Capital” SRL și „S.B – Fainex” SRL a fost încheiat contractul de prestare a serviciilor, conform căruia reclamantul a executat un șir de lucrări de evacuare a solului. Totodată conform acestui contract pârâtul și-a asumat obligația de a achita serviciile prestate în termen de 10 zile din momentul semnării actului de predare - primire a lucrărilor de executate. Obligația dată era expres prevăzută de p.2.5 al contractului. Reclamantul a executat lucrările convenite, fapt care a fost documentat prin întocmirea proceselor verbale: nr.3

din 17.05.2011 pentru suma de 11 800 lei; nr.4 din 31.05.2011 pentru suma de 26 880 lei; nr.5 din 30.06.2011 pentru suma de 17 136 lei; nr.6 din 25.06.2011 pentru suma de 13 440 lei, în total procesele verbale acoperă suma de 69 256 lei, care nu include TVA în mărime de 20%. Punctul 2.1 al contractului expres prevede că tariful pentru lucrări include TVA. Astfel, suma datorată de pârât este de 83 107 lei, care se solicită a fi încasată cu titlu de datorie. Totodată, neachitarea în termenul stabilit a sumelor datorate implică achitarea penalității prevăzute de punctul 3.7 a contractului în mărime de 0.01 % din suma neachitată, suma totală a penalității constituie 12 092 lei. Neexecutarea de către pârât a obligațiunii pecuniare de plata pentru serviciile prestate cauza a fost adus sub incidența prevederilor art.619 CC, conform căruia pârâtul este obligat să achite dobânda de întârziere. Mărimea acestei obligații este calculată în raport cu rata de refinanțare a Băncii Naționale în mărime de 8%, în raport cu perioada de 60 zile, care s-au scurs din data de 10.07.2006 când toate obligațiile de plată au ajuns la scadență, iar pârâtul a fost pus în întârziere cât și în raport cu dobânda prevăzută de norma sus menționată în mărime de 9%. Astfel, mărimea sumei pretinse cu titlu de dobândă de întârziere la momentul depunerii acțiunii este 14 128 lei. Rata de refinanțare stabilită de Banca Națională a Moldovei reprezintă informație cu caracter public, este plasată pe site-ul oficial al acestei instituții unde poate fi lesne aceasta de către orice persoană interesată și din acest motiv probabilitatea acestei circumstanțe nu este necesară, ea fiind notorie.

Totodată, prin neexecutarea obligației de către pârât SC „Capital” SRL i-a fost cauzat prejudiciul material sub formă de venit ratat. Ratarea venitului sa realizat prin posibilitatea reclamantului de a depune acești bani pe contul bancar de depozit și de a obține de la banca corespunzătoare venitul sub formă de plata a dobânzii bancare în mărime de 8%.

Prin hotărârea Judecătorei Râșcani mun. Chișinău din 19 martie 2012, s-a dispus încasarea din contul „S.B – Fainex” SRL în beneficiul SC „Capital” SRL datoria în sumă de 83 107 lei, penalitatea pentru perioada 27.05.2011 - 28.02.2012 în sumă de 19 238 lei, dobânda de întârziere în sumă de 5689 lei, cheltuielile pentru asistență juridică în mărime de 6000 lei și taxa de stat în mărime de 3150 lei, în total 117184 lei.

La data de 09 aprilie 2012, „S.B - Fainex”, SRL a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2012, cererea de apel depusă de către „S.B – Fainex” SRL în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a SC „Capital” SRL împotriva „S.B – Fainex” SRL cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere, a penalității, a profitului ratat și repararea prejudiciului moral a fost restituită fără examinare.

Prin decizia Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție din 30 ianuarie 2013, a fost admis recursul depus de către „S.B – Fainex” SRL. A fost casată încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2012 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a SC „Capital” SRL împotriva „S.B –

Fainex” SRL cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere, a penalității, a profitului ratat și repararea prejudiciului moral, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău la etapa de primire a cererii de apel.

Prin decizia Curții de apel Chișinău din 11 aprilie 2013, a fost respinsă cererea de apel declarată de către „S.B – Fainex” SRL, hotărîrea Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău 19 martie 2012 a fost menținută.

Invocînd ilegalitatea acestei decizii, la 08 mai 2013, „S.B – Fainex” SRL a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea hotărîrii primei instanțe și a deciziei instanței de apel, cu pronunțarea noi hotărîri prin care acțiunea înaintată de SC„Capital” SRL să fie respinsă ca neîntemeiată.

Prin încheierea Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție din 09 octombrie 2013, pricina civilă la cererea de chemare în judecată a SC„Capital” SRL împotriva „S.B – Fainex” SRL cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere, a penalității, a profitului ratat și repararea prejudiciului moral, a fost ridicată de la examinare în ordine de recurs și restituită la Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea capătului de cerere cu privire la repararea prejudiciului moral.

Prin încheierea Curții de apel Chișinău din 14 noiembrie 2013, pricina civilă la cererea de chemare în judecată a SC„Capital” SRL împotriva „S.B – Fainex” SRL cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere, a penalității, a profitului ratat și repararea prejudiciului moral, a fost ridicată de la examinare în ordine de apel și restituită spre examinare la Judecătoria Râșcani mun. Chișinău pentru judecarea capătului de cerere cu privire la repararea prejudiciului mora.

Prin hotărîrea suplimentară a Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 20 decembrie 2013, pretenția în partea încasării din contul „S.B – Fainex” SRL în beneficiul SC„Capital” SRL a prejudiciului moral în mărime de 30000 lei a fost respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii în fond, au fost încălcate normele de drept procedural și aplicate greșit normele de drept material.

Copia motivată a deciziei instanței de apel, a fost expediată în adresa părților la 02 mai 2013, însă cererea de recurs a fost depusă la data 08 mai 2013, prin urmare, instanța de recurs consideră recursul declarat la în termen.

Studiind materialele dosarului, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție, consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu remiterea pricinii la rejudecare în Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c¹) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, trimițînd pricina spre rejudecare în prima instanță doar în

cazul în care a constatat încălcarea sau aplicarea eronată a normelor de drept procedural specificate la art. 432 alin. (3) lit. d) și f).

Din materialele cauzei rezultă cu certitudine că, la 21 decembrie 2012 reclamantul SC „Capital” SRL a înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva „S.B – Fainex” SRL, solicitând încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere, a penalității, a profitului ratat și repararea prejudiciului moral.

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează prevederile art. 38 CPC, care stauiază expres că, acțiunea se intentează în instanța de la domiciliul pârâtului. Acțiunea împotriva unei organizații se intentează în instanța de la sediul ei sau al organului ei de administrație.

Analizând norma sus-menționată, instanța de recurs menționează că, competentă în judecarea pricinii respective se face Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău, deoarece din cererea de chemare în judecată se constată cu certitudine că, pârât în prezenta pricină este „S.B – Fainex” SRL cu sediul în mun. Chișinău, str. Uzinelor 15. Astfel, potrivit informației plasate pe pagina Web a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău, strada respectivă se află sub jurisdicția Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău.

Astfel, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, judecând pricina dată în cadrul Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău ca primă instanță, a fost încălcată competența teritorială generală.

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție analizând materialele administrate în scopul soluționării prezentului litigiu, menționează că, atât instanța de apel cât și prima instanță nu s-au pronunțat asupra pretenției privind încălcarea normelor de competență, or, potrivit art. 373 al. (5) CPC RM, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Cu referire al caz, însă Colegiul Curții de Apel doar în linii generale s-a referit asupra legalității hotărârii instanței de fond. Mai mult de cât atât, Curtea de Apel nici nu s-a expus asupra faptului că hotărârea instanței de fond a fost pronunțată cu încălcarea normelor de competență.

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, atât prima instanță cât și instanța de apel s-au pronunțat prematur pe marginea pricinii respective, deoarece nu au fost constate și elucidate toate circumstanțele stabilite în privința judecării pricinii date. Mai mult decât atât, pricina a fost judecată cu încălcarea competenței. Din aceste considerente, Colegiul judiciar afirmă că recursul urmează a fi admis cu remiterea pricinii la rejudecare în prima instanță.

În sprijinul concluziei privind remiterea pricinii la rejudecare, instanța de recurs reiterează și prevederile art. 432 alin. (3) lit. f) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

În această ordine de idei, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează prevederile art. 241 CPC, care statuiază expres

că, pe lângă circumstanțele pricinii constatate de către instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la circumstanțe și legile de care s-a călăuzit, în motivarea hotărârii se indică și argumentele invocate de instanță la respingerea probelor administrate.

Mai mult decât atât, în conformitate cu art. 373 alin. (1) și (5) C.P.C., instanța de apel verifică în limitele cererii de apel, ale referințelor și a obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în prima instanță. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în cererea de apel.

Astfel, întru susținerea unei asemenea concluzii vine și practica CEDO. Or, conform art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, instanțele judecătorești sunt obligate să-și motiveze deciziile astfel încât să permită exercitarea efectivă a dreptului la casație, să nu lase părțile într-o stare de incertitudine și să nu creeze impresia că nu au fost auzite.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, eroarea judiciară a instanței de apel nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe restituind cauza la rejudecare în Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c¹) CPC, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de „S.B - Fainex „ SRL.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2013 și hotărârea Judecătoriei Rîșcani din 19 martie 2012, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a SC„Capital” SRL împotriva „S.B – Fainex” SRL cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere, a penalității, a profitului ratat și repararea prejudiciului moral, cu remiterea cauzei la rejudecare în Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecător

Valeriu Doagă

Judecători

Ala Cobăneanu

Sveatoslav Moldovan

Constantin Alerguș

Vera Macinskaia